

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ УЗ НАЦРТ БУЏЕТА ГРАДА ГРАДИШКА ЗА 2022. ГОДИНУ

Нацрт буџета града Градишка за 2022. годину рађен је у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16), „Документом оквирног буџета за период 2022 - 2024. године“ Министарства финансија Републике Српске, те у складу са Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова ("Службени гласник Републике Српске" број 98/16, 115/17). На основу ових докумената, Одјељење за финансије је сачинило Упутство за припрему буџета града Градишка за 2022.годину, којим су буџетским корисницима дате основне инструкције за припрему захтјева за средствима у буџету Града. Након анализе достављених захтјева буџетских корисника и свих организационих јединица и након обављених консултација са корисницима, припремљен је Нацрт буџета града Градишка за 2022.годину.

На основу реалне процјене прихода и примитака за 2022. годину, дефинисан је оквир буџетске потрошње за наредну годину и он износи 33.100.000,00 КМ.

Буџетска средства

На основу показатеља приказаних у буџетском прегледу могу се детаљније сагледати порески и непорески приходи, трансфери, властити приходи осталих буџетских корисника, примици за нефинансијску имовину, примици од финансијске имовине и неутрошена намјенска средства трансфера (из јавних инвестиција).

Структуру планираних извора финансирања чине:

Порески и непорески приходи (укупно)	28.579.400,00 КМ
-Порески приходи	19.340.000,00 КМ
-Непорески приходи	9.239.400,00 КМ
Грантови	500.000,00 КМ
Трансфери између различитих јединица власти	1.580.000,00 КМ
Примици за нефинансијску имовину	650.000,00 КМ
Примици од финан. имовине и остали примици	890.600,00 КМ
<u>Неутрошена ср.из претходне године</u>	<u>900.000,00 КМ</u>
Укупно	33.100.000,00 КМ

Порески приходи планирани су у износу од 19.340.000,00 КМ. У односу на план буџета за 2021.годину већи су за 6,82%.

Порези на лична примања су планирани у укупном износу од 1.901.500,00 КМ. У складу са Законом о буџетском систему РС, ови порези дијеле се између Републике и града у сразмјери 75:25 у корист Републике.

Порез на непокретност за 2022. годину планиран је у износу од 1.018.000,00 КМ и планиран је на нивоу планираног буџета за 2021.годину. Током 2021.године се активно радило на прикупљању података на регистрацији пореских обвезника и пријави имовине, а наставиће се и у 2022.години, што ће и створити простор за повећање наплате.

Порези на промет производа и услуга планирају се у износу од 20.000,00 КМ и представљају приходе по основу заосталих обавеза.

У структури пореских прихода, највећи дио се односи на приход по основу ПДВ-а и износи 16.300.000,00 КМ (учешће у укупним пореским и непореским приходима је 57%). Ови приходи се расподјељују у складу са одредбама члана 9.и 10 Закона о буџетском систему и Одлуком о учешћу градова и општина у расподјели прихода од индиректних пореза и начину распоређивања тих прихода, према којој граду Градишка припада 4% индиректних пореза уплаћених на посебан рачун буџета РС. Планирање прихода по основу ПДВ-а рађено је и на основу пројекције из „Документа оквирног буџета за период 2022-2024. године“ Министарства финансија Републике Српске. На основу процјена из Документа дате су препоруке локалним заједницама у којим оквирима је могуће планирати приходе у Буџету за 2022. годину.

Остали порески приходи, односно порез на добитке од игара на срећу је планиран у износу од 100.000,00 КМ.

Непорески приходи (група 72) у Нацрту буџета за 2022.годину планирани су у износу од 9.239.400,00 КМ и за 96.000,00 КМ су више планирани од плана буџета за 2021.годину (више планиране накнаде за коришћење шума) .

Непореске приходе, који се планирају и реализују у буџету града можемо посматрати кроз четири главне групе ових прихода:

- приходе од финансијске и нефинансијске имовине и позитивних курсних разлика (група 721)

- приходе од накнада, такси и приходи од пружања јавних услуга (група 722)

- приходе од новчаних казни (група 723) и

- остали непорески приходи (група 729).

Група 721 – у овој групи непореских прихода највеће учешће имају приходи од давања у закуп објеката који су у власништву града 380.000,00 КМ, приходи од земљишне ренте 600.000,00 КМ и приходи од закупнине земљишта у својини РС 50.000,00 КМ.

У структури непореских прихода у групи 722 - накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга - планирани су у износу од 8.088.000,00 КМ и у односу на план буџета за 2021.годину већи су за 2,68% (211.000,00 КМ).

У структури непореских прихода, значајно учешће имају, комуналне таксе на истицање фирми (740.000,00 КМ), накнаде за коришћење шума (700.000,00 КМ), приходи по основу комуналних накнада (1.750.000,00 КМ), приходи по основу комуналних накнада – теретна моторна возила (1.450.000,00 КМ), приходи од пружања јавних услуга (460.000,00 КМ), властити приходи буџетских корисника (930.000,00 КМ) и други приходи. Сви набројани непорески приходи се планирају на бази реалне процјене извршења у 2022.години.

Средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара, водне и концесионе накнаде су се током 2021.године остваривале у складу са планом, па су и у незнатно већим износима (30.000,00 КМ) планирани и за 2022.годину.

Када су у питању накнаде по основу уређења земљишта и ренте, исте су планиране на основу реално очекиване изградње нових објеката, као и на основу легализације бесправно изграђених објеката у претходном периоду.

У 2022. години и даље ће се интензивно наставити са активностима у правцу побољшања наплате непореских прихода, као и стварања услова за нове кориснике с циљем повећања броја корисника, а самим тим и повећања ових прихода.

Грантови (група 73) су у Нацрту буџета планирани у износу од 500.000,00 КМ.

Град Градишка је током 2021.године, обезбедила значајна средства у буџету за већи број пројеката (као главни пројект партнер): Inova Net (циљ пројекта је повећање конкурентности малих и средњих предузећа у регији), Adrilink (циљ јачање локалне привреде повећањем туристичке понуде...), Safe Together (циљ пројекта је унапријеђење капацитета за реаговање током елементарних непогода), DiH (програм прекограничне сарадње), Град грвета и др.

Са сваком завршеном фазом у пројекту остварује се поврат од укупно утрошених средстава буџета у износу од 85%. Ефекти поврата су се одразили у 2021.години, а дио поврата у износу од 500.000,00 КМ се очекује у 2022.години након успјешно и на вријеме завршених пројеката.

Трансфери различитих јединица власти (група 78) планирани су у износу од 1.580.000,00 КМ, а односе се на првенствено на трансфере који се очекују од Министарсва здравља и социјалне заштите Републике Српске, у складу са Законом о социјалној заштити, и мањим дијелом на трансфер других министарстава (нпр.Министарства просвјете и културе РС за играонички програм, за стипендије за дефицитарна занимања и сл.)

Средства за новчану помоћ (75.000,00 КМ), здравствено осигурање за кориснике новчане помоћи (21.900,00 КМ), додатак за помоћ и његу другог лица (973.700,00 КМ) и допринос за здравствено осигурање за кориснике додатка за помоћ и његу другог лица (50.350,00 КМ) обезбјеђује локална заједница у висини 50%, а Министарство здравља и социјалне заштите РС преосталих 50% (1.555.550,00 КМ) .

У 2022.години, за личне инвалидине је планиран износ од 434.600,00 КМ. Средства за ове намјене у 100% износу обезбјеђује Министарство.

Примици за нефинансијску имовину (група 81) планирани су у износу од 650.000,00 КМ и то примици за објекте, примици од продаје земљишта, примици од продаје сталне имовине намјењене продаји и примици од залиха, тј. прилив по основу продате робе у основаној Кући Лијевча и Поткозарја).

Примици од финансијске имовине и остали примици планирани су у износу од 890.600,00 КМ, и то:

- примици од наплате датих зајмова 10.600,00 КМ,
- примици од финансијске имовине из трансакција са ентитетом 20.000,00 КМ
- примици по основу пореза на додату вриједност 520.000,00 КМ (поврат ПДВ-а у вези спровођења пројекта “Подршка водоснабдијевању града Градишка” - Чешка развојна агенција и “Прикупљање и пречишћавање отпадних вода Градишка” KfW банка)
- примици по основу депозита и кауција 30.000,00 КМ и
- примици од накнаде плата које се рефундирају 310.000,00 КМ (по основу породилског боловања и за накнаду плата за вријеме боловања).

15.10.2019. године, закључен је Споразум о финансирању пројекта између Њемачке развојне банке, Министарства финансија и трезора БиХ, Министарства финансија Републике Српске и Града Градишка о финансирању Пројекта прикупљање и пречишћавање отпадних вода Градишка, као и посебан споразум између Њемачке развојне банке и Града Градишка. Овим споразумима, Њемачка развојна банка и Развојна агенција Швајцарске финансирају поменути пројекат. Град Градишка врши плаћање ПДВ-а по фактурама, а потом упућује захтјев за поврат ПДВ-а према Управи за индиректно опорезивање БиХ. Тако да се буџетом планирају средства, односно примици по основу пореза на додату вриједност, а и на страни расхода издаци по основу истог. Расходи по основу овог пројекта се књиже на фонду 05, а извршење пројекта приказиваће се у извјештајима о извршењу буџета .

Неутрошена средства из 2021.године износе 900.000,00 КМ, односно намјенски неутрошени трансфер из средстава јавних инвестиција.

На основу Одлуке о измјенама и допунама одлуке о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из буџета у 2021.години, са расподјелом средстава (објављеној у "Службеном гласнику Републике Српске" број 98/21), финансира се и пројект "Подршка граду Градишка за суфинансирање међународних пројеката" у вриједности од 1.500.000,00 КМ. Пренос средстава од стране Министарства финансија Републике Српске извршен је 03.11.2021.године. До краја 2021.године утрошиће се 600.000,00 КМ, а остатак у износу од 900.000,00 КМ, због поступака јавних набавки и динамике извршења уговорених послова, реализоваће се у 2022.години.

Буџетска потрошња у 2022. години

На бази пројектованих буџетских средстава за 2022. годину, планирана је буџетска потрошња у износу од 33.100.000,00 КМ, са сљедећом структуром:

1. Текући расходи	24.333.900,00 КМ
2. Трансфери различитих јединица власти	239.900,00 КМ
3. Буџетска резерва	35.000,00 КМ.
4. Издаци за нефинансијску имовину	4.753.200,00 КМ
5. Издаци за отплату дугова	3.035.000,00 КМ
6. Остали издаци	703.000,00 КМ

Када су у питању текући расходи, исти су планирани за 2,37% више у односу на буџет 2021. године (евидентна су одступања у структури истих).

Бруто плате и накнаде радника планиране су у износу од 9.539.000,00 КМ. Ставка бруто плата и накнада је првенствено повећана због повећања броја радника у вртићу, са почетком рада вртића у Брестовчини.

Крајем 2021. године биће завршен вртић у Брестовчини, који се гради средствима града Градишка и средствима гранта Владе Републике Србије. У новом објекту вртића предвиђено је 6 васпитно-образовних група, а самим тим и запошљавање 18 нових радника.

Расходи по основу коришћења роба и услуга (6.286.700,00 КМ) су за 1,68 % већи у односу на план 2021. годину:

- расходи по основу закупа 120.000,00 КМ
- расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, трошкови поштанских услуга 822.900,00 КМ
- расходи за режијски материјал (канц. материјал, матер. за одржавање чистоће, и др) 146.850,00 КМ
- расходи за материјал за посебне намјене 209.400,00 КМ (почетком рада новог објекта вртића, значајније ће се повећати ови расходи, који се првенствено односе на храну)
- расходи за текуће одржавање 212.500,00 КМ (зграда, рачунара, превозних средстава, канцеларијске, комуникационе опреме),
- расходи за одржавање друмског саобраћаја (шљунчење, крпање, насипање рупа, зимска служба и др.) 300.000,00 КМ,
- расходи за гориво (и мањим дијелом расходи за путовања и смјештај 141.900,00 КМ,
- расходи за стручне услуге 848.800,00 КМ (расходи за услуге платног промета, услуге осигурања, расходи за услуге штампања, информисања, објављивања тендера, огласа и информативних текстова, расходи за услуге нотара, вјештачења, геодетско-катастарске услуге, расходи за компјутерске услуге. Значајније учешће ових трошкова планирано је унутар Одјељења за развој и међународне пројекте за расходе за обуке – сетификоване едукације за незапослене, за израду промо туристичке карте, услуге екстерних стручњака

за мехатронику и CNC машине, за израду планова за едукације, промоције у медијима, израду водича, елабората и разне друге активности планиране по пројектима)

- расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине у износу од 2.210.000,00 KM (трошкови хидромелиорације, утрошак електричне енергије - јавна расвјета, услуге одржавања јавних зелених површина, услуге зимске службе, услуге чишћења јавних површина - одржавање јавне хигијене, сузбијање амброзије, услуге заштите животне средине)
- остали некласификовани расходи 1.274.350,00 KM (трошкови провођења избора, репрезентација, организација пријема и манифестација, мртвозорство, бруто накнаде по уговорима о дјелу, расходи за бруто накнаде члановима управних и надзорних одбора, бруто накнаде скупштинским одборницима, стручни испити запослених, котизације за семинаре, остали расходи за стручно усавршавање, накнаде комисија код Центра за социјални рад - утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите, расходи по основу чланарина, расходи за таксе и накнаде за регистрацију возила) .

Расходи финансирања и други финансијски трошкови планирани су на основу прорачуна обавеза, које су извјесне у 2022. години

- расходи по основу камата на примљене зајмове у земљи 855.000,00 KM (камате на кредит Адико банке 13.000,00 KM, камате на кредит Нове банка 697.000,00 KM, камате на кредит НЛБ банке 87.000,00 KM, камате на краткорочни кредит UniCredit bank 7.000,00 KM и камате на кредит Intesa SanPaolo банке 51.000,00 KM)
- расходи по основу затезних камата 21.000,00 KM.

Укупна средства планирана за субвенције износе 660.000,00 KM и то

- у Одјељењу за пољопривреду и рурални развој 200.000,00 KM односи се на средства за подршку развоју пољопривреде и 80.000,00 KM за подршку руралног развоја, .
- у Одјељењу за привреду и друштвене дјелатности је планиран износ од 10.000,00 KM за субвенционисање водних услуга и 220.000,00 KM за развој предузетништва,
- у Одјељењу за комуналне и стамбене послове је планиран износ од 150.000,00 KM за субвенционисање јавног превоза и за субвенционисање социјалног становања.

У складу са расположивим оквиром, грантови су планирани у износу од 2.379.300,00 KM, а односе се прије свега на текуће грантове спортским и културним организацијама, помоћи удружењима, пројектима невладиних организација, омладинским организацијама, капитални и текући грантови мјесним заједницама и др. У 2022.години се планира грант у износу 300.000,00 KM Јавном предузећу "Servitium" и грант у износу 300.000,00 KM Радио телевизији Градишка.

Значајније учешће из буџета 2022.године биће и усмјерено на подршку свим социјалним категоријама које се финансирају из буџета града, и то кроз ставке

дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета града (стипендије, помоћи породицама погинулих бораца, РВИ, дознаке корисницима социјалне заштите, дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите, суфинансирање превоза ученика и др.). Средства за ове намјене планирана су у износу од 4.376.200,00 KM.

Расходи из трансакција размјене (418) се планирају у износу од 124.100,00 KM, а односе се на

- извршење дијела камата по иностраним кредитима 95.000,00 KM,
- расходи из транс.размјене између јединица власти (трансакције између града и министарстава) 16.500,00 KM,
- расходи из транс.размјене унутар исте јединице власти 12.600,00 KM (између буџетских корисника).

Расходи по судским извршењима 92.500,00 KM (419) - ова средства се односе на текуће расходе за главницу и камате по судским рјешењима и на расходе за адвокатске и правне услуге.

Трансфери између или унутар јединица власти (487) за 2022.годину планирани су у износу од 239.900,00 KM. По Закону о фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјете у иностранству ("Службени гласник Републике Српске" број 100/17) нацртом буџета за 2022.годину планирана су средства у износу од 12.000,00 KM на конту 4872 трансфери између различитих јединица власти.

У оквиру ове групе расхода, планирани су трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања (183.900,00 KM), као и средства потребна за евидентирање расхода по записницима Пореске управе РС, везаним за поврат и прекњижавање више уплаћених јавних прихода са другим јединицама власти.

У 2022.години планирају се значајнија улагања у капиталне и инвестиционе пројекте, која ће бити прецизирана програмима надлежних одјељења.

Средства која ће бити издвојена за те намјене износе 4.753.200,00 KM, и то за сљедеће издатке:

- издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката 849.000,00 KM (асфалтирање путева, изградња паркинга и улица, наставак изградње едукативног тренинг центар у селу Козара и др.),
- издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и санацију зграда и објеката 1.503.000,00 KM (реконструкција саобраћајница, инфраструктурна улагања за пројекте EEG и PIPLS, учешће у пројекту Јачање улоге мјесних заједница и друга значајнија учешћа у потенцијалним капиталним пројектима)
- набавка опреме 668.600,00 KM (опрема за мехатронику и CNC машине за Техничку школу, намјештај и опрема за Едукативни центар, опрема за спашавање, набавка интерпретацијских табли и сигнализације, ИТ опрема и др),
- издаци за инвестиционо одржавање опреме 8.000,00 KM,

- издаци за просторно планску и пројектну документацију 1.111.000,00 KM
- издаци за рјешавање имовинско-правних односа 450.000,00 KM ,
- издаци за лиценце 6.000,00 KM,
- издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара 155.100,00 KM.

Унутар Одјелјења за развој и међународне пројекте планирају се капитални издаци у износу од 900.000,00 KM, а из неутрошених средстава из јавних инвестиција из 2021.године.

Издаци за просторно планску и пројектну документацију у износу од 1.111.000,00 KM се прије свега односе на трошкове израде Просторног плана града Градишка и Урбанистичког плана Градишке, Зонинг плана Лиман, регулационих планова „Обилазница Чатрња“, „Обилазница Лисковац“, регулациони план насеља „Сточна пијаца“, те наставак израде Пројектне документације за развој и унапређење водоводног система којим управља КП „Водовод“ а.д. Градишка

Издаци за рјешавање имовинско-правних односа су планирани у износу од 450.000,00 KM (окончање поступка експропријације Обилазнице-крак 1, раскрсница кружни ток Нова Топола, кружни ток Обрадовац, остали откупи кућа и земљишта)

Издаци за отплату дугова су планирани у укупном износу од 3.035.000,00 KM, и то:

- издаци за отплату главница примљених зајмова у земљи 1.937.000,00 KM (кредит Адико банке 534.000,00 KM, кредит НЛБ Банке 255.000,00 KM, кредит Нове банке 478.000,00 KM, кредит UniCredit bank 670.000,00 KM)
- издаци за отплату дугова према другим јединицама власти 1.098.000,00 KM (отплата дуга кредита за изградњу система водоснабдијевања и канализације и управљање чврстим отпадом који се рефундира од стране крајњих корисника, те отплата кредита према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде РС).

Остали издаци су планирани у укупном износу од 703.000,00 KM, и то:

- издаци по основу пореза на додату вриједност 525.000,00 KM (издаци по основу пореза на додату вриједност 450.000,00 KM по основу спровођења пројекта „Подршка водоснабдијевању града Градишка“ - Чешка развојна агенција и „Прикупљање и пречишћавање отпадних вода Градишка“ KfW банка
- издаци по основу аванса у земљи 10.000,00 KM ,
- остали издаци – издаци за накнаду плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања и издаци за накнаду плата за родитељско одсуство 168.000,00 KM.

Буџетска резерва се планира у износу од 35.000,00 KM.

Након анализе јавних расправа и након уврштавања препорука Министарства финансија РС радиће се Приједлог буџета за 2022.годину.